



SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -09- 07	
Dnr	Rnr

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-09-07

Kommunstyrelsens kontor

KS20150925

Näringslivsstrategi 2016-2022

Dnr: KS 15/137

Sammanfattning av ärendet

I december 2014 fattade kommunstyrelsen beslut om en revidering av Södertälje kommun näringslivsprogram från 2012.

Näringslivsstrategin innehåller ett övergripande mål, ett antal mätbara underliggande mål och fem strategiska fokusområden. Dessa fokusområden anger övergripande viktiga faktorer för att öka näringslivets intresse av att etablera sig och utvecklas i Södertälje kommun

Målet ”utvecklingskraft i Södertälje” är ett övergripande mål som bygger på flera underliggande mål som tillsammans visar på hur näringslivet utvecklas i Södertälje, vad avser såväl tillväxt och konkurrenskraft som företagsklimat och den generella bilden av Södertälje.

Underliggande mål:

- o Konkurrenskraft (Bisnode)
- o Tillväxt i förädlingsvärde (Bisnode)
- o Tillväxt antal företag (Bisnode, SCB)
- o Tillväxt antal anställda i företag (Bisnode)
- o NKI, NöjdKundIndex (SKL)
- o Lokalt företagsklimat (Svenskt Näringsliv)
- o Bilden av Södertälje (Svenskt Kvalitetsindex)

Fem strategiskt prioriterade fokus områden är kopplade till dessa mål:

1. Ett företagsklimat som främjar utveckling, innovation och entreprenörskap
2. God tillgång på arbetskraft med relevant kompetens
3. Ett aktivt etableringsarbete som är tydligt kopplat till näringslivets förutsättningar
4. En enkel och kundfokuserad myndighetsutövning som möter företagets behov
5. Aktivt arbete med att stärka bilden av Södertälje

Alla de fem områdena är tydligt kopplade till vad kommunen kan göra för att underlätta för företag att etablera och växa i Södertälje, i samarbete med näringsliv, myndigheter och organisationer.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Den reviderade näringslivsstrategin har inga ekonomiska konsekvenser, eventuella konsekvenser belyses i kommande handlingsplan.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse den 7 september 2015 med PM.

Kommunförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen antar reviderad näringslivsstrategi för Södertälje kommun.
2. Kommunstyrelsen uppdrar till Kommunstyrelsens kontor att utarbeta en handlingsplan med anledning av näringslivsstrategin. Handlingsplanen ska föreslås kommunstyrelsen senast i februari 2016.



Martin Andrae
Kommundirektör

Karin Voltaire
Näringslivschef

Handläggare: Karin Voltaire
Näringslivschef
Destination Södertälje
Telefon (direkt): 08-523 047 33
E-post: karin.voltaire@sodertälje.se

Beslutet skickas till

Karin Voltaire
Akten



PM

2015-09-07

Kommunstyrelsens kontor

Kommunstyrelsen

Näringslivsstrategi 2016-2022

”Utvecklingskraft i Södertälje”

Syftet med denna näringslivsstrategi är att tydliggöra kommunens vägval för att stödja en utveckling av näringslivet. Denna strategi är en revidering av den ”Strategi för tillväxt i Södertälje 2020 – Del1: Förslag till nytt näringslivsprogram som antogs av Kommunstyrelsen 2012.

Insatser för att stödja näringslivsutvecklingen i Södertälje utgår från kommunens viktigaste styrdokument, Mål och budget samt Översiktsplan 2013-2030. Dessa dokument anger kommunens långsiktiga mål, planer, värderingar och värdegrundsprinciper för att skapa ett attraktivt och hållbart Södertälje.

Näringslivsstrategin innehåller ett övergripande mål ”Utvecklingskraft i Södertälje”, ett antal mätbara underliggande mål och fem strategiska fokusområden. Dessa fokusområden anger övergripande viktiga faktorer för att öka näringslivets intresse av att etablera sig och utvecklas i Södertälje kommun.

Inledning och utgångspunkter

Att ha ett starkt näringsliv är mycket viktigt för Södertälje. Genom ett starkt näringsliv skapas fler arbetstillfällen, bättre service för medborgarna och en ökad attraktionskraft. Genom ett långsiktigt starkt och hållbart näringsliv blir Södertälje en livaktig och levande mötesplats, och det nav i regionen som vi vill vara. Regioner och kommuner konkurrerar om att bli valda av nya & befintliga invånare, företag, besökare och studenter. Attraktionskraften är helt avgörande för att nå framgång i den konkurrensen och då spelar företagens framgång och utveckling en betydande roll.

I företagen finns kunskap, affärsmannaskap, kraft och vilja till utveckling. Kommunens, och andra offentliga aktörers, roll är att medverka till bästa möjliga förutsättningar för att stärka näringslivets utveckling.

Regionen

Södertälje är en del av Stockholmsregionen och den rankas som en av de mest konkurrenskraftiga regionerna i världen. Regionen har en kunskapsdriven ekonomi och företagen är beroende av högutbildade människor. Södertälje har ett strategiskt läge för transporter på land, till sjöss och i luften. Södertälje präglas av en avancerad tillverkningsindustri med två världsledande företag Scania och AstraZeneca med en rik underleverantörsstruktur. Näringslivet i övrigt i Södertälje har också generellt god konkurrenskraft framförallt inom bygg, detaljhandel, livsmedel, besöksnäring och företagstjänster. Södertälje har en stor daglig inpendling av arbetskraft, som medverkar till att matcha det behov av kompetens och utbildning som Södertäljes arbetsgivare behöver. Därför är behovet av väl fungerande infrastruktur och kommunikationer stort.

Innovationskraft

Det som Stockholmsregionen identifierat som de viktigaste områdena för att skapa innovationskraft är att främja en forsknings- och innovationsinfrastruktur, stödja affärsutveckling och innovationsupphandling. Huvudkontoret för Scania ligger i Södertälje med bl.a. ca 3000 personer som sysslar med FoU. Detta utgör, tillsammans med den framgångsrika produktionen inom Astra Zeneca, grunden för en stark kompetens inom produktionsutveckling. Satsningen i Södertälje på nya ingenjörsutbildningar hos KTH med bl.a. nya professorer inom hållbar produktion är också en viktig faktor för utvecklingen av Södertälje. Life Science är ett storregionalt spjutspetsområde. Södertälje utgör en del av det viktiga området Life Science med Biovation Parks små forskningsbolag och forskningsverksamhet på Södertälje sjukhus därtill Swetox Sveriges toxikologiska centrum och forskningsinstitutet SP Development. Tom Tits förstärker bilden av Södertälje som en innovationsvänlig stad.

Ett annat område som är viktigt för innovationskraften är att förbättra tillgången till riskkapital och affärskompetens för företag och stödstrukturer och rådgivning för ökad innovation och tillväxt i små och medelstora företag.

Södertälje har påbörjat en sammanhållen utveckling av innovativt entreprenörskap genom att stärka sambanden med och mellan entreprenörsorganisationer.

Offentliga upphandlingar kan bli en drivkraft för förnyelse i näringslivet och offentlig sektor. Här arbetar Södertälje aktivt med innovationsupphandling och sociala klausuler genom Telge Inköp.

Södertälje Science Park

Uppbyggandet av Södertälje Science Park är en del i att skapa en kreativ nod för samverkan mellan näringsliv, akademi och samhälle. Det är en miljö där utbildning, forskning, hållbarhet, innovationer och gränsöverskridande samarbeten skapar värden och ledande utveckling inom profilområden Hållbara Produktionssystem, Life Science och Hållbara Livsmedel. Där vidareutvecklar Södertälje sin världsledande kompetens och tar dem in i framtiden

Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

De områden som pekas ut i regionens styrdokument ex RUFSS som viktiga för regionens utveckling är:

- **Entreprenörskapet** i regionen ska stimuleras för att fler ska välja företagande och befintliga företag ska stimuleras att växa och utvecklas.

- **Tillvarata kompetensen**

Systematiska satsningarna ska öka särskilt bland unga och utrikesfödda.

Detta är mycket relevant för Södertälje där arbetslösheten är länets högsta både bland unga och utrikesfödda. Det är viktigt att arbetsmarknadsinsatser och utbildning är kopplat till företag som vill etablera sig eller expandera i Södertälje och regionen.

- **Kompetensförsörjning**

Efterfrågan på eftergymnasialt utbildade ökar i regionen, matchning mellan utbildningssystem och arbetsmarknad ska stärkas i synnerhet i bristyrken. År 2020 förväntas en stor brist finnas inom teknikyriken och även inom vård och omsorg.

Södertälje arbetar aktivt med såväl en satsning på en utökning av ingenjörstudenter via KTH. Campus Telge erbjuder i samverkan med flera högskolor och andra utbildningsanordnare eftergymnasiala utbildningar inom högskola, yrkeshögskola. Utbildningsformen kan skilja mellan utbildningarna allt från webbaserade utbildningar, studieortsbaserad distans samt platsförlagd utbildning på Campus Telge. Utbildningarna är anpassade till den lokala och regionala arbetsmarknadens behov. Den långsiktiga kompetensförsörjningen eftersträvas genom ett nära samarbete med utbildningskontoret där Campus Telge ska vara en inspiration till eftergymnasiala studier för barn och ungdomar i Södertälje.

Östersjöstrategin adresserar utmaningar inom miljöområdet och minskad klimatpåverkan där Södertälje arbetar med olika projekt för att stödja strategiernas mål exempelvis Östersjövänlig mat och utveckling av hållbara livsmedel.

Inom miljövetenskap kan Campus Telge erbjuda både en grundläggande och en avancerad högskoleutbildning. (Studenterna lär sig bland annat göra miljöbedömningar av produkter, göra livscykelanalyser, göra provtagningar och arbeta med miljöledning och CSR)

Mål: Utvecklingskraft i Södertälje!

Södertäljes näringslivs tillväxt och konkurrenskraft påverkas av många faktorer som Södertälje kommun inte direkt kan styra över. Exempel på detta kan vara nationella eller internationella beslut av både kommersiell och offentlig karaktär som kan påverka konjunkturen och våra lokala förutsättningar. Trots dessa yttre faktorer är det viktigt för oss att mäta utvecklingen av näringslivet för att se vilket resultat kommunens ansträngningar leder till för att vi ska fortsätta att ha och få ett ännu mer framgångsrikt näringsliv i Södertälje.

Målet ”utvecklingskraft i Södertälje” är ett övergripande mål som bygger på några underliggande mål och som tillsammans visar på hur näringslivet utvecklas i Södertälje, vad avser såväl tillväxt och konkurrenskraft som företagsklimat och den generella bilden av Södertälje.

Utvecklingskraft är viktigt för att ha ett långsiktigt hållbart och starkt näringsliv, skapa nya arbetsplatser och ett gynnsamt företagsklimat. Att det går bra för företagen i Södertälje medverkar också till en stärkt bild av Södertälje som helhet.

Idag är tack vare aktiebolagslagen tillgång till omfattande uppgifter rörande aktiebolag och därför baseras merparten av våra underliggande mål på deras utveckling.

Ambitionen är att där det är möjligt i framtiden kunna inkludera andra bolagsformer då dessa är en stor och omfattande del av Södertäljes näringsliv så att alla aktiva företag är inkluderade i så många av målen som möjligt.

Underliggande mål:

- *Konkurrenskraft (Bisnode)*
- *Tillväxt i förädlingsvärde (Bisnode)*
- *Tillväxt antal företag (Bisnode, SCB)*
- *Tillväxt antal anställda i företag (Bisnode)*
- *NKI, NöjdKundIndex (SKL)*
- *Lokalt företagsklimat (Svenskt Näringsliv)*
- *Bilden av Södertälje (Svenskt Kvalitetsindex)*

Mål: Konkurrenskraft och tillväxt

Mätmetod

Södertälje kommun använder "Simplermodellen" för att beskriva näringslivets konkurrenskraft och tillväxt. Modellen mäter kommunens samtliga aktiebolag, vi gör bedömningen att utvecklingen kan antas gälla även för övriga bolagsformer. I mätningen för de underliggande har vi här valt att exkludera Scania och Astra Zeneca då dessa företags förädlingsvärden är så stora att övriga näringslivets utveckling är svår att få en tydlig bild av.

Se bilaga 1.

Konkurrenskraft

Ekonomisk konkurrenskraft (lönsamhet)

Hur mycket vinst behöver ett företag göra? En vinst på 5 msek för ett mindre företag kan vara mycket bra men katastrofalt lågt för ett större företag. Olika branscher pratar om olika vinstmått.

Med Simplermetoden har vi därför tagit fram ett enda lönsamhetsmått som fungerar för alla företag och där vi kan jämföra med ett Sverige-medelvärde.

Ett medel-lönsamt företag har index 1,00 (Simplerindex, kallat GRm-index i bilaga). Detta företag skapar tillräckligt med förädlingsvärde för att ha råd att betala sina personalkostnader och kapitalkostnader.

- Förädlingsvärdet är skillnaden mellan vad företaget säljer och vad som köps in
- Personalkostnaderna består av löner och sociala avgifter

- Kapitalkostnaderna består av två delar, genomsnittliga kostnader för lån i Sverige (långa räntan) och genomsnittlig utdelning till ägare i Sverige (långa räntan + 9%).

Ett medel-lönsamt företag gör alltså så mycket vinst att tre viktiga intressentgrupper blir nöjda: personalen får sin lön, långivarna får ränta och ägarna får en genomsnittlig utdelning på sin investering.

Ett index under 1,00 innebär att ett företag har bättre lönsamhet än medel i Sverige, dvs har råd med mer än löner, räntekostnader och genomsnittlig aktieutdelning. Sådana företag har utvecklingskraft.

Södertälje ligger i en expansiv region och bör därför ha en större andel lönsamma företag än medel i Sverige.

2013 hade 50% av företagen i Södertälje utvecklingskraft. Målet är att öka denna andel för att ytterligare ge möjlighet för tillväxt.

	<u>Målvärde 2018</u>	<u>Referensvärde 2013</u>
• GRM-index	0,90	0,91
• Andel företag med GRM-index <=1	55 %	50%

Tillväxt

Tillväxten mäter vi med tre mått, förädlingsvärde, antal företag och antal anställda i företag. Möjligheter för tillväxt skapas till stor del genom att ha konkurrenskraftiga företag, men det är inte automatiskt så att lönsamma företag växer. Det gäller att stimulera företagen till att våga utvecklas och växa för att på så sätt investera för framtiden.

I Sverige som helhet har den årliga tillväxten de senaste åren legat på 1-2% i förädlingsvärde, 1-4% i antal anställda och 5-10% i antal företag. Detta gäller företag 0-249 anställda dvs utan de största företagen. Det finns förutsättningar för en högre tillväxt i Södertälje än i Sverige som helhet. Kommunens näringsliv hade god tillväxt mellan 2012 och 2013 och målvärdena bör kunna följa denna takt.

	<u>Målvärde per år</u>	<u>Ref.värde snitt 2008-2013</u>
• Förädlingsvärde	+ 7%	+4,8%
• Antal företag	+10%	+7,8%
• Antal anställda i företag	+ 5%	+3,4%

Mål: Företagsklimat

Företagsklimatet, dvs. den upplevelse företag har av att driva företag i Södertälje mäter vi på två sätt, dels genom NKI, dels genom Svenskt Näringslivs årliga mätning.

	<u>Målvärde 2018</u>	<u>Referensvärde 2014</u>
• NKI, NöjdKundIndex (SKL)	70	62 (på skala 1-100)
• Lokalt företagsklimat (Sv. Näringsliv)	3,5	3,0 (på skala 1-6)

Strategiska fokusområden

Fem strategiska huvudområden som skapar förutsättningar för utveckling och tillväxt i näringslivet i Södertälje

Strategiska fokusområden

1. Ett företagsklimat som främjar utveckling, innovation och entreprenörskap
2. God tillgång på arbetskraft med relevant kompetens
3. Ett aktivt etableringsarbete som är tydligt kopplat till näringslivets förutsättningar
4. En enkel och kundfokuserad myndighetsutövning som möter företagets behov
5. Aktivt arbete med att stärka bilden av Södertälje

Ett företagsklimat som främjar utveckling, innovation och entreprenörskap, där kommunen

- erbjuder mötesplatser och möjlighet till dialog, till företag och andra aktörer för ökad kunskap, samverkan och utveckling
- har partners som erbjuder forum för rådgivning, mentorskap och finansieringsinsatser, riktat till företag med tydlig tillväxtpotential
- bidrar till samordnad innovations- och nystartsrådgivning tillsammans med partners
- genomsyras i hela förvaltningen av en positiv och företagsvänlig attityd
- samverkar med aktörer även utanför Södertälje för att stärka hela regionens utveckling

God tillgång på arbetskraft med relevant kompetens, där kommunen

- verkar för att tillgängliggöra högre utbildning och forskning med tydlig inriktning mot näringslivets behov
- verkar för att kompetens- och utbildningssatser mobiliseras kring strategiska branscher
- arbeta aktivt med ”matchning” av arbetssökande i Södertälje och företag som söker ny arbetskraft
- aktivt arbetar för rätt utbildningsnivå hos Södertäljes invånare, baserat på företagets kompetensbehov
- låter näringslivets kompetensbehov stå som grund för utvecklingen av arbetsplatsförlagd utbildning och praktik
- utvecklar insatser och utbildningar som i hög grad baseras på företagets kompetensbehov, till exempel via branschråd

Ett aktivt etableringsarbete som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar, där kommunen

- har en väl fungerande intern etableringsprocess och mottagningservice
- säkerställer att näringslivets behov särskilt beaktas vid planering och utveckling av infrastruktur och kommunikationer
- har ett välinventerat kommunalt markinnehav med hög grad av planberedskap
- har ett strukturerat samarbete med lokala fastighetsägare
- verkar för att stadsplaneringen skapar goda förutsättningar för lokalisering och etablering
- kopplar arbetsmarknadsinsatser till företag som vill etablera sig eller expandera i Södertälje

En enkel, och kundfokuserad myndighetsutövning som möter företagens behov, där kommunen

- kontinuerligt utvecklar och förstärker bemötande, tillgänglighet och kompetens inom de viktigaste myndighetsområdena
- erbjuder en förutsägbar, transparent och samordnad ärendeprocess
- erbjuder lättillgänglig och tydlig webbaserad tillstånds – och etableringsguidning

Aktivt arbete med att stärka bilden av Södertälje, där kommunen

- faciliterar och aktivt använder den varumärkesplattform för Södertälje som utarbetats i samverkan med aktörer i Södertälje
- kommunicerar, inom och utanför Södertälje, de utvecklingsprojekt, verksamheter och fördelar som gör Södertälje attraktivt för företag att etablera sig och utvecklas i

Uppföljning och handlingsplan

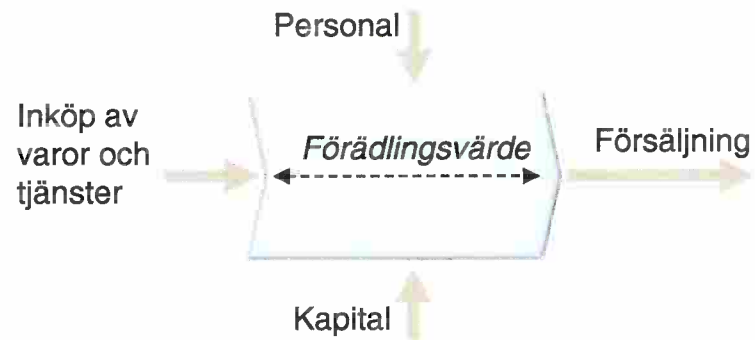
Näringslivsstrategin utgör grunden för en konkret handlingsplan med tids- och ansvarssatta aktiviteter. Aktiviteterna ska medverka till uppfyllande av målen och baseras på valda fokusområden. Såväl mål som aktivitetsplan ska följas upp, utvärderas och revideras årligen.

Karin Voltaire

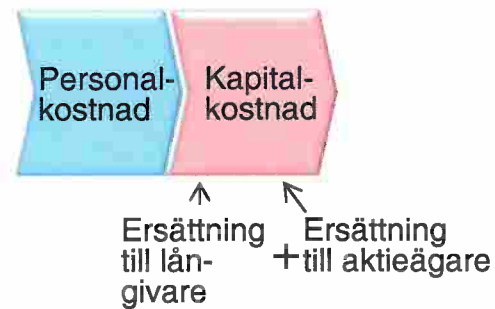
Näringslivschef

SIMPLERDIAGRAMMET

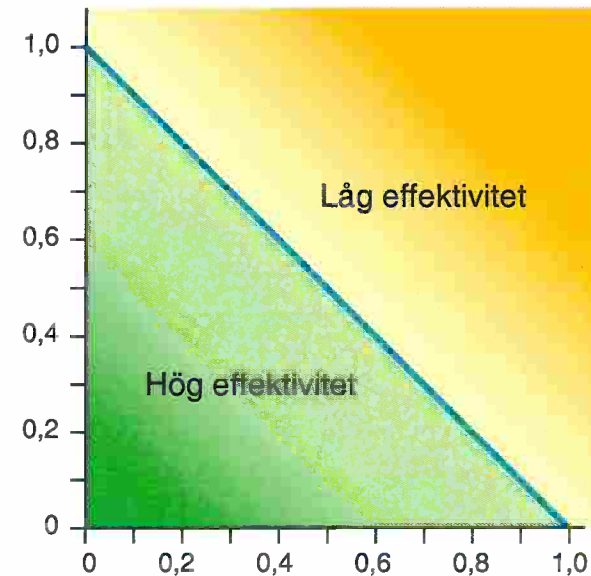
Bilaga 1

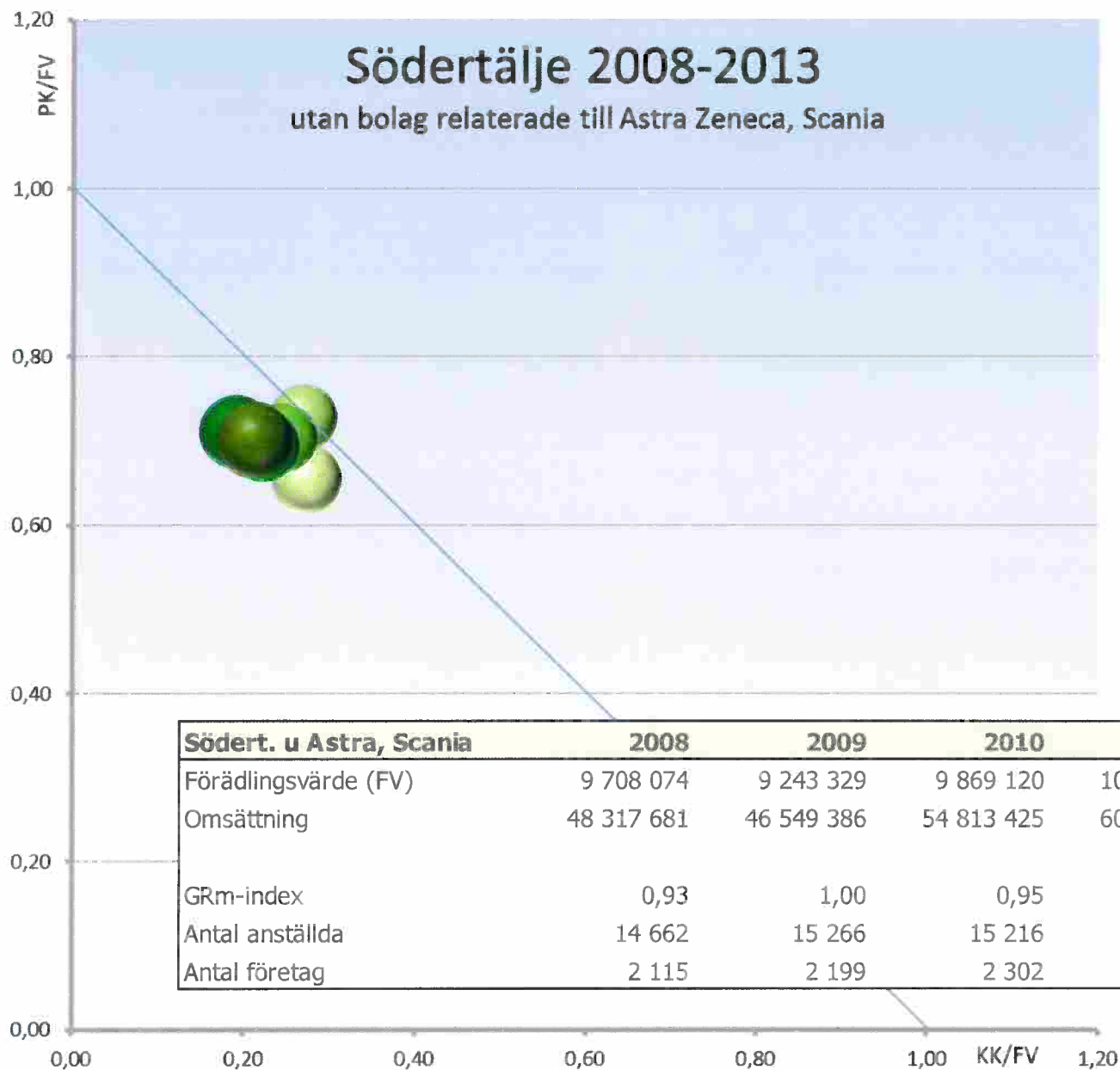


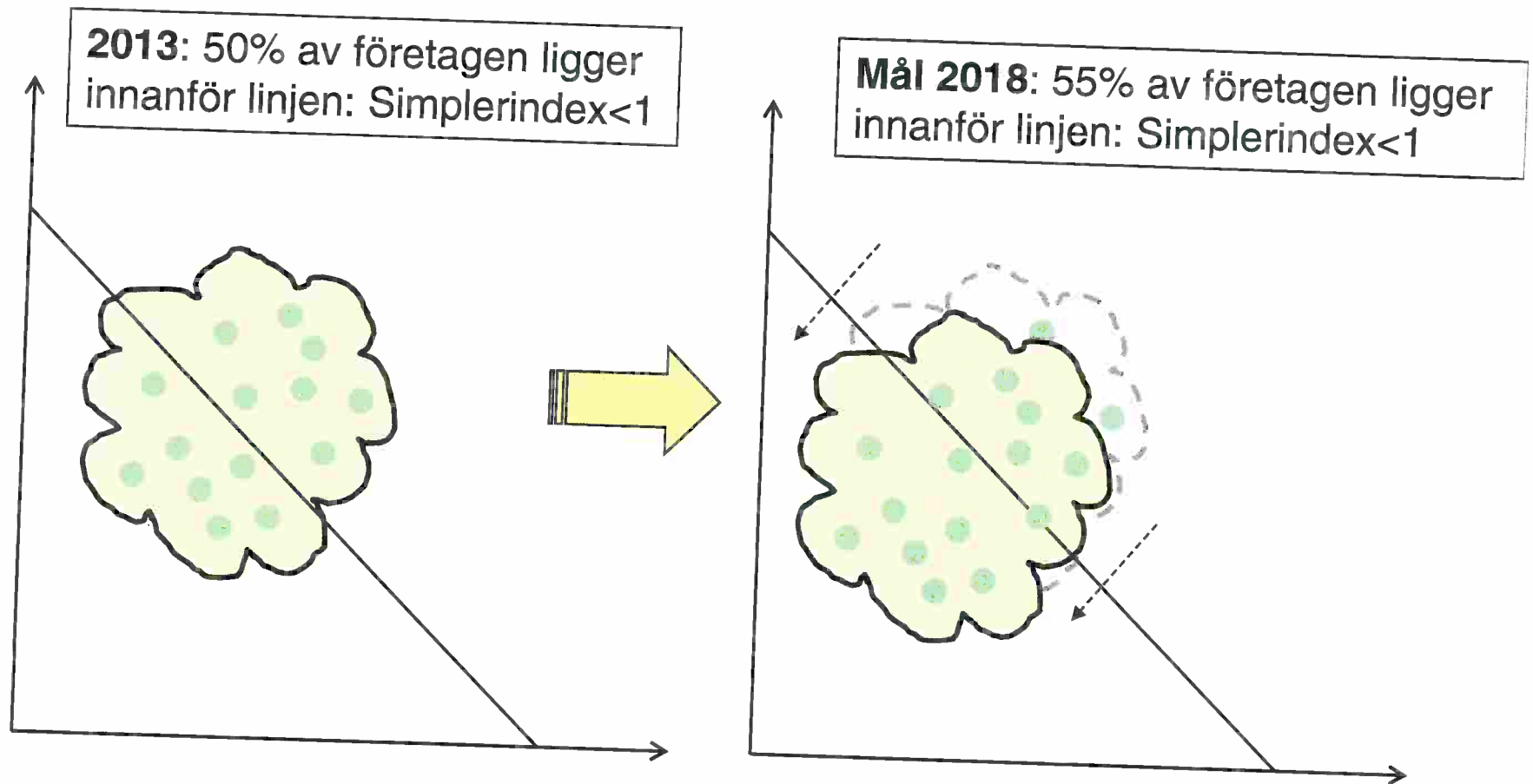
Vad ska Förädlingsvärdet räcka till?



$\frac{\text{Personalkostnad}}{\text{Förädlingsvärde}}$







- År 2013 ligger 50% av företagen innanför linjen dvs 50% av företagen är konkurrenskraftiga.
- Målet 2018 är att 55% av företagen ska ha ett Simplerindex < 1 dvs ligga innanför linjen. Företagen ska alltså blir mer konkurrenskraftiga och då ha större möjligheter att växa.